ANKETA O RELIGIOZNOSTI

MIJENJA LI SE SNAGA VJERE STARENJEM (?!)

• Prosječna se procjena ispitanika o "snazi vjere" povećava što su ispitanici stariji: kod mladih prosječne dobi 16,5 godina srednja vrijednost procjene na skali od 1 do 5 je 3,42, kod odraslih od 32,6 godina snaga vjere je prosječno 3,65, a kod starijih je osoba od 58,3 godine snaga vjere prosječno 3,77

Mnogi ljudi vjeruju u nadnaravno, u Boga svemogućeg, i mnogima to što vjeruju pomaže u svakodnevnom životu. Međutim, koliko je ta vjera zaista čvrsta? Sa stajališta psihologije ličnosti vrlo je važno znati kako se religiozno iskustvo kod ljudi oblikuje, razvija i kako djeluje na ponašanje. To je važno znati kako bi se uvidjeli uzroci i razlozi radi kojih se ljudi, posebno mladi, obraćaju vjeri te koje posljedice vjera i vjerovanje imaju na njihov psihosocijalni rast i razvoj. Saznanja o tome uvelike mogu pomoći i vjernicima samima da preispitaju sami sebe i tako još više učvrste vlastitu vjeru.

Rezultati Ankete o religioznosti koja je s navedenom svrhom tijekom 2001. pa ponovno tijekom 2014. godine provedena među učenicima srednjoškolskog uzrasta u srednjim školama u Virovitici, pokazali su da je vjera i vjerovanje usvojeno ponašanje kroz iskustvo pojedinca koje mladi prakticiraju uglavnom stoga što ono ima pozitivne posljedice na njihovo psihičko funkcioniranje, osobito u situacijama kada je to ljudima potrebno (u pojedinim teškim životnim situacijama). No, razmjerno veliki dio ispitanih učenika izjavljuje kako odlazi u crkvu i prakticira vjerske obrede zato što im je to posredovano utjecajima iz okoline; oni vjeru i vjerovanje ne doživljavaju sasvim kao njihovo intimno i osobno iskustvo, ali ne nalaze niti negativne posljedice toga što čine. Ovi su rezultati potaknuli novo pitanje: kako se mijenja „snaga vjere" starenjem? Stoga su tijekom 2015. godine provedena dodatna istraživanja, ovoga puta uz veliku pomoć Župe svetog Roka u Virovitici.

RELIGIOZNO ISKUSTVO IMA POZITIVNE POSLJEDICE NA MENTALNO ZDRAVLJE, OSOBITO NA PROSOCIJALNO PONAŠANJE

S rezultatima istraživanja stručnu je javnost upoznao autor istraživanja, profesor psihologije Siniša Brlas, i to na 23. konferenciji hrvatskih psihologa koja je nedavno održana u Šibeniku. Profesor Brlas zaposlen je kao psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, a njegov rad na ovoj konferenciji rezultat je istraživanja koja je provodio od 2001. do 2015. godine među vjernicima u Virovitici, a kojima je istraživao dimenzije religioznosti u širem kontekstu zaštite mentalnog zdravlja. Cilj je rada bio pokazati kako se razvija religioznost u funkciji starenja jer se ranijim istraživanja pokazalo da religiozno iskustvo ima pozitivne posljedice na mentalno zdravlje općenito, osobito na prosocijalno ponašanje. Ranijim istraživanjima stupnja internaliziranosti religioznog iskustva („snage vjere") kod mladih dobiven je nalaz

23. godišnja konferencija hrvatskih psihologa s međunarodnim sudjelovanjem
„Psihologija starenja - pogled u budućnost"
Solaris Šibenik, 04. - 07. studenog 2015.

PSIHOLOGIJA RELIGIOZNOSTI

MIJENJA LI SE SNAGA VJERE STARENJEM

Siniša Brlas
Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije

o prosječnoj vrijednosti koji upućuje na to da se religioznost kod mladoga čovjeka razvija i da vjera nije u potpunosti internalizirana. Ovim se potonjim istraživanjem želio utvrditi stupanj internaliziranosti religioznog iskustva i „snaga vjere" i kod odraslih osoba (vjernika), a usporedbom nalaza kod djece (mladih) i odraslih dobili bismo bolji uvid u razvoj religioznosti tijekom života.

Istraživanje je stoga i provedeno 2014. godine među učenicima srednje škole (N=159, oba spola) te 2015. godine među odraslim vjernicima (N=34, oba spola, dobi između 21 i 70 godina). Instrument je navedena Anketa religioznosti koja se sastoji od sedam pitanja o dimenzijama religioznosti. Analizirano je pitanje višestrukog izbora koje se odnosi na internaliziranost religioznog iskustva te pitanje o „snazi vjere" (skala procjene).

PROSJEČNA SE PROCJENA ISPITANIKA O "SNAZI VJERE" POVEĆAVA NJIHOVIM GODINAMA

Odgovori na pitanje zašto ispitanici dolaze u crkvu pokazuju da je kod 51% mladih to posredovano utjecajima iz okoline (odgoj ili socijalni pritisak), a 45 % njih u crkvu dolazi zato što to zaista žele, dok su svi odrasli ispitanici (100 %) odgovorili da u crkvu odlaze zato što to žele. Moraju li djeca i mladi dolaziti u crkvu pa to čine i kada ne žele, dok odrasli u crkvu ne moraju dolaziti pa dolaze samo oni koji to žele ili snaga vjere jača odrastanjem i starenjem?

Prosječna se procjena ispitanika o "snazi vjere" povećava (nije testirana značajnost razlike) što su ispitanici stariji: kod mladih prosječne dobi 16,5 godina srednja vrijednost procjene na skali od 1 do 5 je 3,42, kod odraslih od 32,6 godina snaga vjere je prosječno 3,65, a kod starijih je osoba od 58,3 godine snaga vjere prosječno 3,77.

Ovi bi nalazi mogli upućivati na zaključak da se zaista tijekom života vjernika njegova vjera osnažuje. Može se zaključiti i da zdrava, a posebno intrinzična religioznost doprinosi očuvanju mentalnog zdravlja te je važan (zaštitni) činitelj tijekom rasta i razvoja, što je u skladu s razvojnim konceptima religioznosti. Stoga je korisno znati da se religioznost razvija tijekom života, a osobito religiozno mišljenje razvoj kojega je usporedan sa spoznajnim razvojem, što je i ovim istraživanjem pokazano.

Ovo je istraživanje jedinstveno jer pokazuje kako svoju vjeru doživljavaju i žive vjernici upravo u našoj sredini te kako njihova vjera djeluje na njihovo mentalno zdravlje, pa je istraživanje tako ustvari dio šire skrbi o zaštiti mentalnog zdravlja ljudi.

Autor rada i teksta je profesor psihologije Siniša Brlas

Restoran Hemingway

Kušajte lovačke specijalitete i razveselite svoje nepce

U Bečkoj 12. u Virovitici svoja je vrata nedavno otvorio restoran Hemingway koji svoju ponudu bazira na lovačkim specijalitetima. Osim lovačkih, nude i ostala jela, a svakodnevno i gablece po super cijenama. Uređeni ambijent u centru grada i ponuda koja će i najveće ljubitelje dobre hrane oduševiti dovoljan su razlog da dođete u Hemingway i razveselite svoje nepce. U Hemingwayu organiziraju i manja vjenčanja, krstitke, obljetnice, poslovne ručkove ili karmine. Hemingway - restoran koji nikako ne smijete zaobići.

OSNIVANJEM ZADRUGA ZA UDRUGE LAKŠE DO NOVCA ZA RAD

Djelatnici Centra za civilne inicijative iz Zagreba u Centru za socijalnu skrb te u restoranu bivšeg Doma HV-a u Virovitici održali su predavanja namijenjena udrugama i ostalim organizacijama civilnog društva. Radionice su bile informativnog karaktera, a nazočne su upućivale na izradu projekata te njihovo prijavljivanje na raspisane natječaje. Program se provodi već osam godina, raspoređen je po cijeloj Hrvatskoj, a glavna tema predavanja u Virovitici bila je osnivanje zadruga za udruge, iz razloga što se na taj način potiču udruge da ostvaruju samofinanciranje izvan programskog financiranja koje često zna biti problematično. U Hrvatskoj trenutno postoji nekoliko takvih zadruga, odnosno umreženih udruga, a cilj je inicirati to i u Virovitici, odnosno Virovitičko-podravskoj županiji. Predavači iz Centra za inicijative bili su Nikolina Turčinović Dupor i Nikola Obad. B. S.